

کوکسیدیوز مرغها

(Avian Coccidiosis)

این بیماری در
افغانستان پیدا می
شود.

۱. تعریف

کوکسیدیوز مرغها توسط پارازیت های پروتوزونی به هم نزدیک، مربوط جنس ایمیریا (*Eimeria*) به وجود می آید که به طبقه یی اپیتلیوم روده ها هجوم آورده و باعث به میان آمدن زخم ها و خونریزی در مجرای روده می گردد.

۲. عامل شناسی

به تعداد هفت نوع ایمیریا (*Eimeria*) که می توانند به صورت انفرادی یا دسته جمعی بیماری را تولید نمایند باعث به وجود آوردن بیماری در مرغها می گردند. دو نوع آنها که بیماری بسیار شدید را باعث میشوند عبارت اند از ایمیریا نیکاتریکس (*Eimeria necatrix*) که روده های خورد را مبتلا می نماید و ایمیریا تینیلا (*Eimeria tenella*) که کور روده را مورد حمله قرار میدهد.

۳. سرایت

این بیماری ساری است . او او سیست ها (Oocysts) ذریعه ی فضله ی پرنده های مصاب به محیط خارجی بیرون گردیده و بعد از دو روز در بالای زمین به حالت سپور درآمده (Sporulate) و بعداً یا هرگاه توسط سایر پرنده ها خورده شوند، عفونی میشوند.

امراض ساری حیوانات در افغانستان

۴. انواعی که مصاب می شوند

مرغها یگانه میزبان طبیعی اند. بیماری در مرغها جوانتر نظر به مرغهای پیرتر بیشتر شدید تر می باشد و بیماری اکثراً در سن ۳ الی ۶ هفته گی بسیار شدید است. مرغها در برابر بیماری معافیت حاصل می کنند مگر معافیت مقابل بین انواع وجود ندارد، بنابر آن مصاب شدن با یک نوع ایمیریا پرنده را در برابر نوع دیگر آن محافظت کرده نه میتواند.

۵. علایم کلینیکی

بیماری به تعداد اووسیست های خورده شده و معافیت قبلی در گله ای مرغها ارتباط دارد. گرفتن تعداد کم او او سیست ها باعث ظهور بیماری تحت کلینیکی یا خفیف گردیده و به ایجاد معافیت منتج خواهد شد. همین گونه در صورتیکه تعداد زیادی او او سیست ها موجود باشد و گله ای مرغ قابل اینکه بیماری مواجه نه شده باشد بیماری میتواند شدید باشد. در جریان ۳-۲ روز پس از گرفتن او او سیست ها اسهال خوندار رخ داده و پرنده ها شدیداً افسرده بوده و آب وجود خود را از دست می دهند. میزان مصابیت بلند است. میزان مرگ و میر مقاومت می باشد. مرغهایی که از عفونت نجات می یابند ممکن به دیگر عفونت ها مانند سالمونیلا یا کلاستریدیوم متمایل شوند.

۶. دریافت های پتولوژیک

تغییرات برجسته به طور مکمل ویژه اند. نظر به انواع ایمیریای مصاب کننده در بعضی از بخش های روده زخم ها و خونریزی ها موجود می باشد. طبقه ای مخاطی ممکن بسیار ضخیم شده و در مجرای خود حاوی مراکز نکروتیک باشد. *Eimeria necatrix* روده های خورد را مصاب می سازد، در حالیکه آسیب *Eimeria tenella* به روده کورتمترکز است.

۷. تشخیص

تشخیص بیماری اغلب بر پایه ای نشانه های کلینیکی و سیمای پتولوژیک، طور مستقیم صورت می گیرد. سمیری (Smear) تهیه شده از مواد داخل روده می تواند شیزونت های پرتوزون را اشکار سازد.

۸. تداوی

تعداد زیادی از دواهای ضد کوکسیدوز وجود دارد، مگر بسیاری از آنها از مشکل انکشاف مقاومت در پارازیت ها متأثر اند. چون تمام دواهای ضد کوکسیدوز در قسمت های مختلف

امراض ساری حیوانات در افغانستان

دوران حیات آنها تاثیر دارد، لذا کاربرد متناوب دارو ها به منظور کم ساختن هر چه بیشتر انکشاف مقاومت، سپارش می شوند.

۹. جلوگیری و کنترول

از اینکه پروتوزوا در سراسر جهان و در تمام انواع مرغداری ها پیدا می شود از این سبب جلوگیری کوکسیدیوز مشکل است. هدف این است که ادویه‌ی ضد کوکسیدیوز استعمال گردد و حفظ الصحه مرااعات شود تا زیانها به حد اقل پایین آیند.